

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Богдан КОРОБКО

29 серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Сучасні тенденції міжнародного публічного права»**

Підготовки

Магістр

(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми

«Бізнес-право»

(назва освітньої програми)

Спеціальності

D8 «Право»

(код і назва спеціальності)

**Полтава
2025 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні тенденції міжнародного публічного права» для студентів спеціальності D8 «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності

Складена відповідно до освітньої програми «Бізнес-право», 2025 року.

Розробник: Скрильник О. О., канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Погоджено

Гарант освітньої програми В. Ю. Оксін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та права

 (І. О. Кульчій)

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 (Є. А. Карпенко)

«29» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма здобуття освіти	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>D Бізнес, адміністрування та право</u>	Обов’язкова	
Загальна кількість годин – 150			
Модулів – 2	Спеціальність <u>D8 Право</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	Лекції	
		26 год.	10 год.
		Практичні	
		24 год.	8 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		100 год.	132 год.
Індивідуальна робота: Не передбачено			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50/100

для заочної форми навчання – 18/132

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів цілісного уявлення про сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного права в умовах глобалізації та нових викликів міжнародних відносин; засвоєння теоретичних знань і практичних навичок аналізу міжнародно-правових норм, розуміння механізмів їхнього функціонування та ефективності у сфері захисту прав людини, підтримання міжнародної безпеки, боротьби з глобальними загрозами, регулювання екологічних та гуманітарних проблем, і передбачає застосування професійних компетентностей, необхідних для орієнтації в сучасному правовому полі та здатності адаптуватися до новітніх тенденцій міжнародного права

Вивчення навчальної дисципліни передбачає **формування та розвиток у здобувачів компетентностей**, визначених освітньою програмою, зокрема:

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 10. Здатність розробляти проєкти та управляти ними;

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності;

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування;

СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є навчальні дисципліни, які мають бути вивчені здобувачами раніше, зокрема: «Порівняльне правознавство та правові системи Ради Європи та Європейського Союзу».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результатами вивчення навчальної дисципліни є формування наступних програмних результатів, визначених освітньою програмою «Бізнес-право»:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу;

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів;

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування;

РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини;

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.

			його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою	Середній , що є мінімально допустимим у всіх

			програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- 1) поточний контроль
 - доповідь
 - виконання практичних робіт
 - тестування
- 2) модульний контроль
 - тестування
- 3) підсумковий контроль
 - екзамен

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Загальні тенденції розвитку міжнародного публічного права

Тема 1 Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку міжнародного публічного права

Розуміння сучасних тенденцій у міжнародному публічному праві. Поняття, правова природа та сфера дії сучасного міжнародного публічного права. Інституціоналізація (зростання ролі міжнародних організацій), децентралізація (зменшення ролі та зростання впливу інших суб'єктів) та гуманізація (посилення захисту прав людини) в міжнародному публічному праві.

Практичне заняття №1

Тема 2: Актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, міжнародного визнання та правонаступництва, території держав

Види міжнародної правосуб'єктності. Міжнародна правосуб'єктність народу, нації, які борються за створення незалежної держави. Особливі види міжнародної правосуб'єктності (міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень). Міжнародна правосуб'єктність фізичної особи. Питання міжнародної правосуб'єктності транснаціональних компаній. Актуальні проблеми міжнародного визнання та правонаступності держав. Визнання держав. Визнання урядів. Інші види міжнародно- правового визнання. Форми визнання: *de facto*; *de jure*; *ad hoc*. Засоби і типи визнання. Підстави правонаступництва. Об'єкти правонаступництва. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. та Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів і державних боргів 1978 р. Правонаступництво при внутрішніх змінах у державі. Правонаступництво держав щодо міжнародних договорів. Правонаступництво держав щодо державної власності. Правонаступництво держав щодо державних архівів. Правонаступництво держав щодо державних боргів. Правонаступництво при утворенні нових незалежних держав. Правонаступництво урядів. Врегулювання питань правонаступництва у зв'язку з припиненням існування СРСР. Правонаступництво України. Континуїтет України. Актуальні проблеми території. Види територій у міжнародному праві. Поняття демілітаризованої і нейтральної території у міжнародному праві. Способи придбання державної території. Склад і юридична природа державної території. Державні кордони. Делімітація та демаркація державних кордонів. Територія з міжнародним режимом.

Практичне заняття №2

Практичне заняття №3

Тема 3: Сучасні тенденції права мирного вирішення міжнародних спорів

Принцип мирного врегулювання міжнародних спорів. Поняття міжнародного спору. Засоби вирішення міжнародних спорів. Безпосередні переговори, посередництво, добрі послуги. Міжнародна процедура з примирення. Міжнародний арбітраж (третейський суд). Міжнародна судова процедура. Розв'язання спорів у міжнародних організаціях. Механізми і засоби ОБСЄ щодо мирного вирішення спорів. Мирне врегулювання спорів в Європейському Союзі та Раді Європи.

Практичне заняття №4

Тема 4: Сучасні тенденції права міжнародної відповідальності

Підстави міжнародно-правової відповідальності. Ознаки міжнародного правопорушення. Види міжнародних правопорушень. Делікти. Міжнародні злочини. Обставини, які звільняють від відповідальності. Обставини, що унеможливають виникнення відповідальності і обставини, що звільняють від застосування відповідальності.

Відповідальність за правомірну діяльність. Підстави і різновиди такої відповідальності. Види й форми міжнародно- правової відповідальності. Матеріальна і нематеріальна (політична) відповідальність. Форми відшкодування: реституції, репарації, субституції та ін. Реалізація відповідальності. Основні засоби: добровільний і з використанням примусових засобів. Санкції: індивідуальні й колективні. Процесуальний механізм реалізації міжнародно-правової відповідальності. Антиросійські санкції за агресію проти України.

Практичне заняття №5

Змістовний модуль 2: Сучасні тенденції окремих галузей міжнародного права

Тема 5: Сучасні тенденції права міжнародних організацій

Поняття та особливості права міжнародних організацій у сучасному міжнародному праві. Універсалізація діяльності міжнародних організацій . ООН та організації, які входять до системи ООН. Регіональні міжнародні організації. Міжрегіональні організації. Розширення повноважень міжнародних організацій і передача частини суверенітету державами (приклад ЄС). Криза ефективності універсальних організацій (Рада Безпеки ООН та право вето). Міжнародні організації та нові виклики безпеці (кіберзагрози, тероризм, гібридні конфлікти). Інституційна гнучкість і поява нових форматів співпраці (коаліції, тимчасові об'єднання, приклад «Рамштайну»). Прозорість та підзвітність міжнародних організацій, роль неурядових акторів.

Практичне заняття №6

Тема 6: Сучасні тенденції права зовнішніх зносин

Поняття та джерела права зовнішніх зносин: сутність, основні принципи та міжнародно-правових актів, які його регулюють. Система органів зовнішніх зносин. Дипломатичне право. Дипломатичне право міжнародних організацій. Дипломатичні привілеї та імунітети. Дипломатичний протокол та етикет. Тимчасові дипломатичні місії. Консульське право: поняття, джерела та принципи. Консульські установи. Привілеї та імунітети консульських установ і їх персоналу.

Практичне заняття №7

Тема 7: Сучасні тенденції права міжнародних договорів

Договірна правоздатність держав, міжнародних організацій та інших суб'єктів МП. Процес укладення договорів, його стадії. Повноваження. Підготовка тексту договору. Прийняття тексту договору. Згода на обов'язковість договору. Підписання. Парафування. Ратифікація. Набуття договором чинності. Приєднання до договору. Строк дії договору. Опублікування і реєстрація договору. Недійсність договорів. Підстави визнання договору недійсним. Абсолютна й відносна недійсність. Підстави призупинення дії договору. Підстави припинення дії договору. Денонсація. Скасування. Вплив збройних конфліктів на договори. Вплив агресії РФ на міжнародні договори.

Практичне заняття №8

Тема 8: Сучасні тенденції міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права

Актуальні проблеми міжнародно-правового захисту прав і свобод людини. Правовий статус біженців та вимушених переселенців. Право притулку. Статус працюючих мігрантів. Поширення принципу гендерної рівності на всі сфери життя, боротьбу з дискримінацією щодо жінок (CEDAW), визнання прав та можливостей людей усіх гендерних ідентичностей, а також діяльність міжнародних організацій для координації зусиль у досягненні гендерної рівності. Застосування норм міжнародного гуманітарного права щодо захисту осіб, які потерпіли внаслідок військових дій. “Женевське право”. “Гаазьке право” про заборону застосування

зброї, яка спричиняє найбільші страждання і створює загрозу для мирного населення. Поняття “війна”, “збройний конфлікт” у міжнародному праві. Поняття терміну „театр війни”. Види збройних конфліктів. Міжнародно-правові наслідки початку війни. Правовий статус комбатантів, некомбатантів та інших учасників збройних конфліктів. Найманці. Ведення морської війни. Нейтралітет під час війни. Правовий режим воєнної окупації. Режим воєнного полону. Обмеження засобів і методів ведення воєнних дій. Захист цивільних об’єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів. Міжнародно-правові наслідки закінчення війни.

Практичне заняття №9

Практичне заняття №10

Тема 9: Сучасні тенденції права міжнародної безпеки

Сучасні тенденції права міжнародної безпеки. Злочинність агресії. Розширенні поняття міжнародної безпеки (окрім військових загроз, включає кібербезпеку, екологічні та транснаціональні загрози). Гібридні війни: та інші нові форми збройних конфліктів, що вимагають адаптації міжнародного права. Організація з безпеки і співробітництва в Європі. Організація Північноатлантичного договору. Зростання ролі недержавних суб’єктів у забезпеченні міжнародної безпеки. Системи колективної безпеки, демілітаризація та конвенційні механізми боротьби з тероризмом, кібератаками та іншими новими викликами.

Практичне заняття №11

Тема 10. Сучасні тенденції міжнародно-правової протидії злочинності.

Злочинність як міжнародне явище. Міжнародні звичаї та міжнародні договори щодо боротьби зі злочинністю. Організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. Міжнародна кримінальна відповідальність фізичних осіб. Злочини міжнародного характеру: поняття, види і форми. Боротьба з незаконним обігом наркотичних речовин. Боротьба з міжнародним тероризмом. Міжнародні органи в боротьбі зі злочинністю. Міжнародні неурядові організації: Міжнародна асоціація кримінального права, Міжнародне кримінологічне товариство. Міжнародні міжурядові організації: Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол); Європейське поліцейське відомство (Європол). Співробітництво України з Інтерполом і Європолом. Міжнародно-правове регулювання видачі злочинців (екстрадиція). Міжнародна правова допомога. Договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах. Міжнародні стандарти поведінки з правопорушниками.

Практичне заняття №12

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми здобуття освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1: Загальні тенденції розвитку міжнародного публічного права						
Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку міжнародного публічного права	14	2	2			10
Тема 2: Актуальні проблеми міжнародної правосуб’єктності, міжнародного визнання та правонаступництва, території держав	18	4	4			10

Тема 3: Сучасні тенденції права мирного вирішення міжнародних спорів	14	2	2			10
Тема 4: Сучасні тенденції права міжнародної відповідальності	16	4	2			10
Разом за змістовим модулем 1	62	12	10			40
Змістовний модуль 2: Сучасні тенденції окремих галузей міжнародного права						
Тема 5: Сучасні тенденції права міжнародних організацій	14	2	2			10
Тема 6: Сучасні тенденції права зовнішніх зносин	14	2	2			10
Тема 7: Сучасні тенденції права міжнародних договорів	14	2	2			10
Тема 8: Сучасні тенденції міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права	18	4	4			10
Тема 9: Сучасні тенденції права міжнародної безпеки	14	2	2			10
Тема 10: Сучасні тенденції міжнародно-правової протидії злочинності	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 2	88	14	14			60
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>26</i>	<i>24</i>			<i>100</i>

б) для заочної форми здобуття освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1: Загальні тенденції розвитку міжнародного публічного права						
Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку міжнародного публічного права	16	2				14
Тема 2: Актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, міжнародного визнання та правонаступництва, території держав	14					14
Тема 3: Сучасні тенденції права мирного вирішення міжнародних спорів	14					14
Тема 4: Сучасні тенденції права міжнародної відповідальності	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 1	58	4	2			52
Змістовний модуль 2: Сучасні тенденції окремих галузей міжнародного права						
Тема 5: Сучасні тенденції права міжнародних організацій	14					14
Тема 6: Сучасні тенденції права зовнішніх зносин	18	2	2			14
Тема 7: Сучасні тенденції права міжнародних договорів	14					14
Тема 8: Сучасні тенденції міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права	14	2	2			10

Тема 9: Сучасні тенденції права міжнародної безпеки	14					14
Тема 10: Сучасні тенденції міжнародно-правової протидії злочинності	18	2	2			14
Разом за змістовим модулем 2	92	6	6			80
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>10</i>	<i>8</i>			<i>132</i>

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
	Семінарські заняття не передбачені		

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
1	Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку міжнародного публічного права 1. Розуміння сучасних тенденцій у міжнародному публічному праві. 2. Поняття, правова природа та сфера дії сучасного міжнародного публічного права. 3. Інституціоналізація (зростання ролі міжнародних організацій) та децентралізація (зменшення ролі та зростання впливу інших суб'єктів) в міжнародному публічному праві. 4. Гуманізація (посилення захисту прав людини) в міжнародному публічному праві	2	-
2	Тема 2: Актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, міжнародного визнання та правонаступництва, території держав 1. Види міжнародної правосуб'єктності. Міжнародна правосуб'єктність народу, нації, які борються за створення незалежної держави. 2. Актуальні проблеми міжнародного визнання та правонаступництва держав. Визнання держав. Визнання урядів. Інші види міжнародно- правового визнання. 3. правонаступництво при внутрішніх змінах у державі. правонаступництво держав щодо міжнародних договорів. правонаступництво держав щодо державної власності. правонаступництво держав щодо державних архівів. правонаступництво держав щодо державних боргів. правонаступництво при утворенні нових незалежних держав. 4. правонаступництво України. Континуїтет України.	2	-

3	1.Актуальні проблеми території. Види територій у міжнародному праві. 2.Поняття демілітаризованої і нейтральної території у міжнародному праві. 3.Способи придбання державної території. Склад і юридична природа державної території. Державні кордони. 4.Делімітація та демаркація державних кордонів. Територія з міжнародним режимом.	2	-
4	Тема 3: Сучасні тенденції права мирного вирішення міжнародних спорів 5.Принцип мирного врегулювання міжнародних спорів. Поняття міжнародного спору. 6.Засоби вирішення міжнародних спорів. Безпосередні переговори, посередництво, добрі послуги. 7.Міжнародна процедура з примирення. Міжнародний арбітраж (третейський суд). Міжнародна судова процедура. 8.Розв'язання спорів у міжнародних організаціях. Механізми і засоби ОБСЄ щодо мирного вирішення спорів. Мирне врегулювання спорів в Європейському Союзі та Раді Європи.	2	-
5	Тема 4: Сучасні тенденції права міжнародної відповідальності 1.Підстави міжнародно-правової відповідальності. Ознаки міжнародного правопорушення. Види міжнародних правопорушень. Делікти. Міжнародні злочини. Обставини, які звільняють від відповідальності. Обставини, що унеможливають виникнення відповідальності і обставини, що звільняють від застосування відповідальності. 2.Відповідальність за правомірну діяльність. Підстави і різновиди такої відповідальності. 3.Види й форми міжнародно- правової відповідальності. Матеріальна і нематеріальна (політична) відповідальність. Форми відшкодування: реституції, репарації, субституції та ін. Реалізація відповідальності. Основні засоби: добровільний і з використанням примусових засобів. 4.Санкції: індивідуальні й колективні. Процесуальний механізм реалізації міжнародно-правової відповідальності. Антиросійські санкції за агресію проти України.	2	2
6	Тема 5: Сучасні тенденції права міжнародних організацій 1.Поняття та особливості права міжнародних організацій у сучасному міжнародному праві. 2.Універсалізація діяльності міжнародних організацій. ООН та організації, які входять до системи ООН. 3.Регіональні міжнародні організації. Міжрегіональні організації. 4.Розширення повноважень міжнародних організацій і передача частини суверенітету державами (приклад ЄС). 5.Криза ефективності універсальних організацій (Рада Безпеки ООН та право вето). 6.Міжнародні організації та нові виклики безпеці (кіберзагрози, тероризм, гібридні конфлікти). Інституційна гнучкість і поява нових форматів співпраці (коаліції, тимчасові об'єднання, приклад «Рамштайну»).	2	-

7	Тема 6: Сучасні тенденції права зовнішніх зносин 1. Поняття та джерела права зовнішніх зносин: сутність, основні принципи та міжнародно-правових актів, які його регулюють. 2. Система органів зовнішніх зносин. Дипломатичне право. 3. Дипломатичне право міжнародних організацій. Дипломатичні привілеї та імунітети. Дипломатичний протокол та етикет. Тимчасові дипломатичні місії. 4. Консульське право: поняття, джерела та принципи. Консульські установи. Привілеї та імунітети консульських установ і їх персоналу.	2	2
8	Тема 7: Сучасні тенденції права міжнародних договорів 1. Договірна правоздатність держав, міжнародних організацій та інших суб'єктів МП. 2. Процес укладення договорів, його стадії. Повноваження. Підготовка тексту договору. Прийняття тексту договору. 3. Згода на обов'язковість договору. Підписання. Парафування. Ратифікація. Набуття договором чинності. Приєднання до договору. 4. Строк дії договору. Опублікування і реєстрація договору. 5. Недійсність договорів. Підстави визнання договору недійсним. Абсолютна й відносна недійсність. 6. Підстави призупинення дії договору. Підстави припинення дії договору. Денонсація. Скасування. 7. Вплив збройних конфліктів на договори. Вплив агресії РФ на міжнародні договори.	2	-
9	Тема 8: Сучасні тенденції міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права 1. Актуальні проблеми міжнародно-правового захисту прав і свобод людини. 2. Правовий статус біженців та вимушених переселенців. Право притулку. Статус працюючих мігрантів. 3. Поширення принципу гендерної рівності на всі сфери життя, боротьбу з дискримінацією щодо жінок (CEDAW), визнання прав та можливостей людей усіх гендерних ідентичностей. 4. Діяльність міжнародних організацій для координації зусиль у досягненні гендерної рівності.	2	2
10	1. Застосування норм міжнародного гуманітарного права щодо захисту осіб, які потерпіли внаслідок військових дій. "Женевське право". 2. "Гаазьке право" про заборону застосування зброї, яка спричиняє найбільші страждання і створює загрозу для мирного населення. 3. Поняття "війна", "збройний конфлікт" у міжнародному праві. Поняття терміну „театр війни”. Види збройних конфліктів. 4. Міжнародно-правові наслідки початку війни. Правовий статус комбатантів, некомбатантів та інших учасників збройних конфліктів. Найманці. Ведення морської війни. Нейтралітет під час війни. Правовий режим воєнної окупації. Режим воєнного полону. 5. Обмеження засобів і методів ведення воєнних дій. Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів. Міжнародно-правові наслідки закінчення війни.	2	
11	Тема 9. Сучасні тенденції права міжнародної безпеки 1. Сучасні тенденції права міжнародної безпеки. Злочинність агресії.	2	-

	2. Розширенні поняття міжнародної безпеки (окрім військових загроз, включає кібербезпеку, екологічні та транснаціональні загрози). 3. Гібридні війни: та інші нові форми збройних конфліктів, що вимагають адаптації міжнародного права. 4. Організація з безпеки і співробітництва в Європі. 5. Організація Північноатлантичного договору. Зростання ролі недержавних суб'єктів у забезпеченні міжнародної безпеки. 6. Системи колективної безпеки, демілітаризація та конвенційні механізми боротьби з тероризмом, кібератаками та іншими новими викликами		
12	Тема 10: Сучасні тенденції міжнародно-правової протидії злочинності 1. Злочинність як міжнародне явище. 2. Міжнародні звичаї та міжнародні договори щодо боротьби зі злочинністю. 3. Організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. Міжнародні органи в боротьбі зі злочинністю. 4. Злочини міжнародного характеру: поняття, види і форми. Боротьба з незаконним обігом наркотичних речовин. Боротьба з міжнародним тероризмом. Міжнародна кримінальна відповідальність фізичних осіб. 5. Міжнародні неурядові організації: Міжнародна асоціація кримінального права, Міжнародне кримінологічне товариство. Міжнародні міжурядові організації: Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол); Європейське поліцейське відомство (Європол). Співробітництво України з Інтерполом і Європолом. 6. Міжнародно-правове регулювання видачі злочинців (екстрадиція). Міжнародна правова допомога. Договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах.	2	2
Усього		24	8

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися нормативно-правовими актами, порівнювати їх та застосовувати на практиці.

У процесі самостійної роботи студенти мають навчитися користуватися бібліотечними фондами та електронними базами даних, знаходити й опрацьовувати сучасну наукову, навчальну та практичну літературу, узагальнювати отриману інформацію, складати конспекти, готувати аналітичні матеріали та пропозиції, що сприятимуть глибокому розумінню тенденцій гуманізації, євроінтеграції та модернізації міжнародного публічного права.

Види самостійної роботи здобувача вищої освіти:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими у робочій програмі дисципліни;

- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій відповідно до графіку консультацій кафедри;
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
Змістовий модуль 1: Загальні тенденції розвитку міжнародного публічного права			
Тема 1. Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку міжнародного публічного права			
1	Чи можна говорити про формування глобального «наднаціонального» права?	5	7
2	Чому процес гуманізації міжнародного права розглядають як його головну тенденцію XX–XXI ст.?	5	7
Тема 2. Актуальні проблеми міжнародної правосуб’єктності, міжнародного визнання та правонаступництва, території держав			
3	Які наслідки має відмова у міжнародному визнанні новоутвореної держави?	5	7
4	Чим відрізняється міжнародна правосуб’єктність транснаціональних корпорацій від міжнародних організацій?	5	7
Тема 3. Сучасні тенденції права мирного вирішення міжнародних спорів			
5.	Які обмеження має право держави на звернення до міжнародного судового органу?	5	7
6.	Чи можна вважати кіберконфлікти предметом міжнародних спорів у сучасному праві?	5	7
Тема 4. Сучасні тенденції права міжнародної відповідальності			
7	У чому полягають особливості відповідальності держав за злочин агресії?	5	5
8	Чи можна вважати санкції ефективним інструментом міжнародної відповідальності?	5	5
Змістовний модуль 2: Сучасні тенденції окремих галузей міжнародного права			
Тема 5. Сучасні тенденції права міжнародних організацій			
9.	Як нові формати співпраці («Рамштайн», G20 тощо) впливають на традиційні міжнародні організації?	5	7
10.	Чому виникає криза довіри до універсальних організацій, зокрема ООН?	5	7
Тема 6. Сучасні тенденції права зовнішніх зносин			
11.	Як глобальні комунікаційні технології (соціальні мережі, цифрова дипломатія) впливають на право зовнішніх зносин?	5	7
12.	У чому різниця між дипломатичним і консульським імунітетом?	5	7
Тема 7. Сучасні тенденції права міжнародних договорів			
13.	Яким чином гібридні війни впливають на стабільність міжнародних договорів?	5	7
14.	Які наслідки має недотримання процедури ратифікації договору?	5	7

Тема 8: Сучасні тенденції міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права			
15	Як міжнародне право реагує на масові порушення прав людини під час гібридних конфліктів?	5	5
16	Чи можна вважати кібератаки предметом регулювання міжнародного гуманітарного права?	5	5
Тема 9: Сучасні тенденції права міжнародної безпеки			
17	Які виклики для міжнародної безпеки створюють приватні військові компанії (ПВК)?	5	7
18	У чому полягають відмінності між системами колективної безпеки НАТО та ООН?	5	7
Тема 10: Сучасні тенденції міжнародно-правової протидії злочинності			
19	Яку роль відіграють неурядові організації у протидії міжнародній злочинності?	5	7
20	Чи є ефективними міжнародні механізми видачі злочинців у випадках політичної мотивації?	5	7
Всього		100	132

13. Індивідуальні завдання **Не передбачено навчальним планом**

14. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, які поєднуються з сучасними інтерактивними технологіями. Це сприяє не лише засвоєнню теоретичних знань, а й формуванню практичних навичок та soft skills, необхідних майбутнім фахівцям у сфері права. Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються сучасні інструменти та обладнання, серед яких мультимедійні засоби (проектор, інтерактивна дошка, комп'ютери), а також спеціалізоване програмне забезпечення. Під час занять застосовуються Microsoft Teams, Zoom, Google Meet для дистанційного навчання та консультацій, Moodle або Google Classroom для організації навчального процесу, тестування та взаємодії зі здобувачами освіти.

Словесні методи навчання застосовуються під час лекцій та практичних занять для формування базових знань. Серед них – розповідь, що дозволяє викладачу логічно та доступно викладати матеріал із прикладами із судової практики, пояснення для розкриття складних правових категорій, а також бесіда та дискусія, що забезпечують активну взаємодію зі здобувачами. Наочні методи сприяють візуалізації інформації та включають ілюстрації у вигляді схем, таблиць, презентацій і діаграм. Практичні методи орієнтовані на формування професійних навичок і включають аналіз кейсів на основі реальних справ, моделювання ситуацій, розв'язання ситуаційних задач.

Формування soft skills відбувається за допомогою роботи в малих групах, де здобувачі навчаються командній взаємодії, розподілу ролей та спільному прийняттю рішень. Важливими є ділові ігри та моделювання реальних професійних ситуацій, дебати й дискусії, що розвивають навички публічних виступів та аргументації. Для стимулювання творчого мислення використовуються мозкові штурми та квести, а кейс-методи дозволяють працювати з реальними прикладами з практики та шукати ефективні шляхи вирішення правових проблем.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять,

оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Сучасні тенденції міжнародного публічного права» за видами робіт для здобувачів денної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем																				
	Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку міжнародного публічного права			Тема 2: Актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, міжнародного визнання та правонаступництва, території держав		Тема 3: Сучасні тенденції права мирного вирішення міжнародних спорів		Тема 4: Сучасні тенденції права міжнародної відповідальності		Тема 5: Сучасні тенденції права міжнародних організацій		Тема 6: Сучасні тенденції права зовнішніх зносин		Тема 7: Сучасні тенденції права міжнародних договорів		Тема 8: Сучасні тенденції міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права		Тема 9: Сучасні тенденції права міжнародної безпеки		Тема 10: Сучасні тенденції міжнародно-правової протидії злочинності	
	Практичне заняття																				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12									
Доповідь				2																	
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2									
Тестування	1	1		1	1	1	1	1	1		1	1									
Виконання завдань самостійної роботи	1	1		1	1	1	1	1	1		1	1									
Модульний контроль					2							2									
Всього за темами	4	6		6	6	4	4	4	6		4	6									
Екзамен	50																				
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100																				

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Сучасні тенденції міжнародного публічного права» за видами робіт для здобувачів заочної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1: Поняття та сутність сучасних тенденцій розвитку міжнародного публічного права	Тема 2: Актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, міжнародного визнання та правонаступництва, території держав	Тема 3: Сучасні тенденції права мирного вирішення міжнародних спорів	Тема 4: Сучасні тенденції права міжнародної відповідальності	Тема 5: Сучасні тенденції права міжнародних організацій	Тема 6: Сучасні тенденції права зовнішніх зносин	Тема 7: Сучасні тенденції права міжнародних договорів	Тема 8: Сучасні тенденції міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права	Тема 9: Сучасні тенденції права міжнародної безпеки	Тема 10: Сучасні тенденції міжнародно-правової протидії злочинності
	Практичне заняття									
				1		2		3		4
Доповідь	2	2	2		2	2	2	2	2	2
Виконання практичних завдань				2		2		2		2
Тестування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Модульний контроль				2						2
Всього за темами	4	4	4	6	4	6	4	6	4	8
Екзамен	50									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами доповіді

Бали	Критерії оцінювання
2	Здобувач/ка вільно володіє науково-понятійним апаратом, вміє правильно його використовувати під час доповіді, може наводити приклади з посиланням на джерела. Питання розкрито повністю, присутні всі структурні елементи доповіді, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
1	Здобувач/ка добре володіє науково-понятійним апаратом, вміє правильно його використовувати під час доповіді, може наводити приклади з посиланням на джерела. Питання розкрито повністю, присутні всі структурні елементи доповіді, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
0	Відсутність підготовленої доповіді, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі (допускається виконання завдання практичної роботи в повному обсязі із несуттєвими помилками).
1	Виконано завдання менше 50%, є 2-4 суттєві помилки
0	Не виконано практичну роботу або виконано менше 50% від її обсягу, велика кількість помилок.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,05 \times 20 = 1,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування) для денної та заочної форм навчання:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. 2. теоретичних питання.(кожне питання макс. 10 балів)	8-10	Питання розкрито повністю та правильно, відповідь чітка, логічно послідовна, висновки самостійні з наведенням прикладів, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	4-7	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання
	0-3	Питання розкрито з суттєвими помилками, порушена логічність викладу матеріалу, відсутні висновки, неправильно використані наукові терміни, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
2. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 1 = 1$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсової роботи, практики
90 – 100	A -відмінно	5-відмінно
82-89	B -дуже добро	4-добре
74-81	C -добре	
64-73	D -задовільно	3-задовільно
60-63	E -достатньо	
35-59	FX - незадовільно з можливістю повторного складання	2-незадовільно
0-34	F - незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 50 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на практичних заняттях, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних практичних занять та самостійної роботи) – до 50 балів);

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії. Допуск до екзамену при наявності рейтингової оцінки не менше 25 балів.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Скрильник О.О. Курс лекцій з дисципліни «Сучасні тенденції міжнародного публічного права» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. 74 с.

2. Скрильник О.О. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Сучасні тенденції міжнародного публічного права» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. 19 с.

18. Рекомендована література**Базова**

1. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.

2. Антонович М. Міжнародне публічне право: підруч. для студ. закладів вищої освіти. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 516 с.

3. Міжнародне публічне право: у 2 т.: підручник / за ред. В. В. Мицика; авт. кол.: В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін. Харків: Право, 2020. Т. 1. Основи теорії. 416 с. 68.
4. Міжнародне право та євроінтеграційні перспективи України: сучасні виклики: колективна монографія / Х. Н. Бехруз, М. Р. Аракелян, С. С. Андрейченко [та ін.]. Одеса: Фенікс, 2023. 464 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/26023>.
5. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків, 2020. 544 с.
6. Міжнародне право у світі динамічних змін: контури майбутнього міжнародного правопорядку: колект. монографія / наук. ред. В. Репецький, І. Земан, В. Гутник. Львів, Дрогобич: Коло, 2021.
7. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародне право прав людини: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 564 с.
8. Klabbers J. International Law. 4th ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2024. 460 p.
9. Bantekas I., Oette L. International Human Rights Law and Practice. 4th ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2024. 624 p.

Допоміжна

1. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фо- міна ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2024. 502 с
2. Скрильник О.О. Єрмак О.О. Відповідальність за злочин агресії на території України за міжнародним правом // Журнал східноєвропейського права. – 2023. № 106. (фахова, категорії “Б” HeinOnline) http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2023/01/skrylnyk_yermak_106.pdf
3. Скрильник О.О. Гуманітарне право в період збройного конфлікту на території України. Тези 74-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Том 2. (Полтава, 25 квітня – 21 травня 2022 р.) – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. – 443 с., С. 153-155 <http://reposit.nuppu.edu.ua/handle/PoltNTU/11653>
4. . Скрильник О.О. Спеціальний трибунал з агресії проти України Тези 74-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Том 2. (Полтава, 25 квітня – 21 травня 2022 р.) – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. – 443 с., С. 155-157 <https://reposit.nuppu.edu.ua/handle/PoltNTU/11654>
5. Скрильник О.О. Статус учасників збройного конфлікту за міжнародним та національним правом: сучасний стан Тези 74-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Том 2. (Полтава, 25 квітня – 21 травня 2022 р.) – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. – 443 с., С. 158-159
6. Фисун Ю. Правомірні обмеження права на свободу думки, совісті і релігії: виклики глобалізованого світу. Український часопис міжнародного права. 2020. № 3. С. 56–63.
7. . Атаманова Н. В. Роль та значення міжнародних договорів у національній правовій системі України. Право і суспільство. 2020. № 2. С. 7–13.
8. Рагуліна К. А. Міжнародний договір як джерело права в Україні: загальнотеоретичний аспект : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.01. Х., 2021. 23 с.
9. Маїлунц К. Е. правонаступництво держав щодо міжнародно-правової відповідальності : дис...доктора філос. / Маїлунц, Каріне Еріківна ; Національний університет «Одеська юридична академія» – Одеса, 2023. – 237 с.

10. Грабинський М. І., Грушко М. В. Міжнародно-правова відповідальність держави- правонаступниці за порушення зобов'язань держави-попередниці. *Правова позиція*. 2023. № 1 (38). С. 101-105.
11. Х. Н. Бехруз. Становлення норм про правонаступництво міжнародних організацій щодо міжнародної відповідальності. *Держава та регіони. Серія: Право*, 2023. №1 (79). С. 294-300.
12. Мануїлова К. В. Особливості міжнародно-правової відповідальності за міжнародним правом в контексті правонаступництва. *Правова позиція*. 2023. № 1 (38). С. 106-109.
13. Трояновський О. В. Некодифіковані сфери правонаступництва держав: теоретико-практичні проблеми. *Держава та регіони. Серія: Право*, 2023. № 1 (79). С. 313-318.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7079>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Офіційна сторінка Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
4. LIGA360. URL: <https://liga360.ligazakon.net/>
5. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu/>.
6. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int>
7. Офіційний сайт Європейської поліцейської агенції (Європол). URL: <https://www.europol.europa.eu/>.
8. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL: <http://www.icc-cpi.int>.
9. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.icj-cij.org/home>.
10. Офіційний сайт Міжнародного Трибуналу з морського права. URL: <http://www.itlos.org/>.
11. Офіційний сайт Міжнародної морської організації. URL: <http://www.imo.org/Pages/home.aspx>.
12. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол. URL: <http://www.interpol.int/>.
13. Офіційний сайт Організації американських держав. URL: <http://www.oas.org/en/default.asp>.
14. Офіційний сайт Організації з безпеки та співробітництва в Європі. URL: <http://www.osce.org/>.
15. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.un.org/en/>.
16. Офіційний сайт Північноатлантичного альянсу. URL: <http://www.nato.int/cps/en/natolive/index.htm>.
17. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <https://www.coe.int/en/web/portal>.
18. Офіційний сайт Міжнародного залишкового механізму для кримінальних трибуналів. URL: <https://www.irmct.org/en>.